

Sagsnr.: 00.15.00-A00-33-18

Dato: 16.11.2019
Sagsbehandler: Stig Møller (CAM) og
Carina Andersen (CKO)

3. Budgetkontrol 2018 – Bemærkninger til arbejdsmarkedsområdet

Budgetkontrollens samlede resultat

Resultatet af budgetkontrollen på arbejdsmarkedsområdet er et forventet årsforbrug på 1.176,7 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget på 1.218,1 mio. kr. Dette svarer til et mindreforbrug på 41,4 mio. kr. Ved årets 2. budgetkontrol blev områdets budget reduceret med - 30 mio. kr. De forventede mindredgifter på 41,4 mio. kr. ift. korrigeret budget er inkl. budgetreduktionen – i forhold til det oprindelige budget er de forventede mindredgifter på 70,2 mio. kr.

Det skønnede regnskabsresultat for 2018 har i løbet af året forbedret sig markant. Ved udvalgsbehandlingen af årets 2. budgetkontrol i september vurderede administrationen, at udviklingen henover sommeren betød, at skønnet kunne forbedres til et mindreforbrug på ca. 50 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget. I de følgende måneder har udviklingen fortsat bevæget sig i positiv retning og det er derfor på nuværende tidspunkt vurderingen, at skønnet kan forbedres med yderligere ca. 20 mio. kr.

Det oprindelige budget 2018 er udarbejdet på baggrund af forudsætninger fra sommeren 2017, hvor forventningen til den positive konjunkturudvikling var mindre og flygtningekvoterne større. Den efterfølgende meget forbedrede landsudvikling er derfor den primære årsag til det store mindreforbrug. Landsudviklingen har baggrund i en kombination af rekordhøj beskæftigelse, faldende ledighed og effekt af politiske reformer og tiltag på beskæftigelses- og integrationsområdet. I Næstved Kommune forventes der herudover en effekt af interne indsatser og styring. De mange faktorer der på samme tid peger i positiv retning, er derfor årsagen til det forventede, markante mindreforbrug i 2018.

De væsentligste mindreforbrug forventes på integrationsområdet (27,5 mio. kr.), kontanthjælp (17 mio. kr.), ressourceforløb (13 mio. kr.), førtidspension (10,7 mio. kr.) og aktivering (9,4 mio. kr.). Der er også enkelte områder hvor der forventes merforbrug og det er primært uddannelseshjælp (4,9 mio. kr.), jobafklaringsforløb (4,6 mio. kr.), ledighedsydelse (3,8 mio. kr.) og fleksjob (3,7 mio. kr.). Arbejdsmarkedsområdet er kendetegnet ved mange "forbundne kar", hvor færre ydelsesmodtagere på ét område kan betyde flere på et andet.

Det forventede mindreforbrug på arbejdsmarkedsområdet er inklusiv Næstved Ressourcecenter, som har selvforvaltning. Virksomheden forventer et mindreforbrug på 0,8 mio. kr. i 2018, hvilket er indenfor de tilladte 3% af budgettet. Hvis årsresultatet bliver som skønnet, kan det fulde mindreforbrug dermed overføres til 2019. Virksomheden fik overført 1,7 mio. kr. fra 2017 til 2018 og forventer dermed at bruge 0,9 mio. kr. af opsparingen i år.

Budgetkontrollen i forhold til landsudviklingen

Arbejdsmarkedsområdet har de sidste par år forbedret niveauet i forhold til landsgennemsnittet af overførselsudgifterne markant. I regnskab 2017 lå kommunens overførselsudgifter 48,5 mio. kr. over landsniveauet, mens de i regnskab 2016 og 2015 lå henholdsvis 61 mio. kr. og 75 mio. kr. over. Niveauet ift. landsgennemsnittet af overførselsudgifterne har betydning ift.

de indtægter kommunen modtager fra staten til at finansiere området. Det har derfor en positiv indvirkning på kommunens økonomi og skaber øget råderum, når der opnås en forbedring ift. landsniveauet.

I forbindelse med kommuneaftalen mellem regeringen og KL for 2019, blev der besluttet en midtvejsregulering på indtægtsiden på baggrund af forbedrede overførselsskøn på landsplan i 2018. Næstved Kommunes andel er reguleret på politikområdet Finansiering, der hører under Økonomiudvalget. Da mindreindtægten fra staten har sammenhæng med færre overførselsudgifter på arbejdsmarkedsområdet, blev budgettet på denne baggrund nedjusteret med - 30 mio. kr. ved årets 2. budgetkontrol.

Selvom budgettet er væsentligt reduceret er det altså forventningen ved denne 3. budgetkontrol, at arbejdsmarkedsrådets mindreforbrug vil være på yderligere 41 mio. kr. (samlet 70 mio. kr. ift. oprindeligt budget). Det indikerer at KLS midtvejskøn for overførselsudgifterne i 2018 ikke har været optimistisk nok. Den positive udvikling Næstved Kommune oplever, må på de fleste ydelsesområder forventes at være en landstendens og det vurderes derfor, at det endelige landsresultat for overførselsudgifterne i 2018 vil være den del mere positivt end KLS midtvejskøn. Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt muligt at vurdere, hvordan Næstved Kommunes regnskabsresultat på arbejdsmarkedsområdet vil være ift. landsniveauet. Først når alle kommuners regnskaber for 2018 er afsluttet kan dette afklares.

Det skal bemærkes at kommunens udgiftsniveau på arbejdsmarkedsområdet, ift. kommuner med sammenlignelige vilkår, i højere grad kan vurderes på klyngeniveau. Der henvises til særskilte opgørelser af kommunens niveau i forhold til klyngen.

Budgetkontrollens resultat på udvalgte enkeltområder

Det er for de enkelte områder beskrevet, hvor der er væsentlige afvigelser mellem budget 2018 og forventet resultat 2018 samt i sagsantal for Næstved Kommune og hele landet. Der redegøres også for denne udvikling til Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget kvartalsvis i "Arbejdsmarkedet i tal".

Integrationsområdet

For integrationsområdet forventes et mindreforbrug på 27,3 mio. kr. fordelt med 18,4 mio. kr. på integrationsprogram og introduktionsforløb og 8,9 mio. kr. på integrationsydelse. Derudover har kommunen modtaget en beskæftigelsesbonus på 1,7 mio. kr., hvilket er 1 mio. kr. højere end budgetteret.

Integrationsydelse	Antal fuldtidspersoner		
	2017	Budget 2018	Jan - sep 2018
Næstved	383	384	313

Integrationsydelse	Antal fuldtidspersoner		Ændring	
	Sep 2017	Sep 2018	Antal	Procent
Hele landet	21.646	15.929	-5.717	-26%
Næstved	358	272	-86	-24%

Kilde: Jobindsats.dk

For integrationsydelse hænger mindreforbruget sammen med udviklingen i antallet af ydelsesmodtagere. Antallet af integrationsydelsesmodtagere har været faldende siden februar. Mindreforbruget på integrationsprogram og introduktionsforløb hænger naturligvis også sammen med udviklingen i antallet af ydelsesmodtagere. Herudover påvirkes det forventede resultat for 2018 også væsentligt af skiftet mellem danskuddannelsesleverandører, som har reduceret udgifterne på området. Der må tages forbehold for en vis usikkerhed i skønnet, som har sammenhæng med lovændringer pr. 1. januar 2018 omhandlende tilskud og statsrefusion på området. Herunder er rådighedslofterne på integrationsprogram og introduktionsforløb sænket, så det endnu ikke kan vurderes, om statsrefusionen bliver på 50% eller mindre. Først når årets endelige udgifter og antal helårspersoner er opgjort ved regnskabsafslutningen kan dette afgøres. Mindreforbruget på området kan derfor blive lidt reduceret, hvis kommunen i restafregningen af statsrefusion skal aflevere en andel tilbage til staten.

Kontanthjælp

For kontanthjælp (ekskl. uddannelseshjælp) forventes et mindreforbrug på 17 mio. kr.

Kontanthjælp	Antal fuldtidspersoner		
	2017	Budget 2018	Jan - sep 2018
Næstved	1.210	1.225	1.143

Kontanthjælp	Antal fuldtidspersoner		Ændring	
	Sep 2017	Sep 2018	Antal	Procent
Hele landet	79.828	71.767	-8.061	-10%
Næstved	1.170	1.053	-117	-10%

Kilde: Jobindsats.dk

For kontanthjælp hænger mindreforbruget sammen med udviklingen i antallet af ydelsesmodtagere. Det største fald i antallet af kontanthjælpsmodtagere ses hos de jobparate, som siden januar er faldet 143 fuldtidspersoner. Antallet af aktivitetsparate er siden januar faldet med 23. Forskellen i udviklingen for de to visitationskategorier kan til dels forklares ved et øget fokus på, om en jobparat er tilstrækkelig jobparat samt en mindre ændring i tilkendelsen af ressourceforløb fra kontanthjælp, se mere herom under ressourceforløb.

Uddannelseshjælp

For uddannelseshjælp forventes et merforbrug på 4,9 mio. kr.

Uddannelseshjælp	Antal fuldtidspersoner		
	2017	Budget 2018	Jan - sep 2018
Næstved	607	577	626

Uddannelseshjælp	Antal fuldtidspersoner		Ændring	
	Sep 2017	Sep 2018	Antal	Procent
Hele landet	35.017	33.159	-1.858	-5%
Næstved	579	581	2	0%

Kilde: Jobindsats.dk

For uddannelseshjælp hænger merforbruget sammen med udviklingen i antallet af ydelsesmodtagere. Antallet af uddannelseshjælpsmodtagere var stigende i foråret og faldende henover sommeren, hvilket hænger sammen med uddannelsesstart, som typisk er efter sommerferien. An-

tallet af uddannelseshjælps-modtagere ligger i 2018 højere end det budgetterede, hvilket bl.a. skyldes en kraftig stigning i antallet i sidste kvartal af 2017.

Området er et opmærksomhedspunkt for Center for Arbejdsmarked. Der er bl.a. øget fokus på at få åbenlyse uddannelsesparate i en nytteindsats hurtigt. Herudover er der to sagsbehandlere med mentorfunktion, som har fokus på og målrettet arbejder med de uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere, som ikke er kommet i uddannelse eller job grundet psykiske udfordringer. For de aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere er flere projekter i gang, herunder bl.a. "Job-bro" og "Flere skal med".

Ressourceforløb

For ressourceforløb forventes et mindreforbrug på 13 mio. kr.

Ressourceforløb	Antal fuldtidspersoner		
	2017	Budget 2018	Jan - sep 2018
Næstved	330	375	312

Ressourceforløb	Antal fuldtidspersoner		Ændring	
	Sep 2017	Sep 2018	Antal	Procent
Hele landet	21.014	22.636	1.622	8%
Næstved	335	305	-30	-9%

Kilde: Jobindsats.dk

For ressourceforløb hænger mindreforbruget sammen med udviklingen i antallet af ydelsesmodtagere. Generelt har udviklingen siden januar været faldende med samlet 10 fuldtidspersoner. Denne udvikling kan til dels tilskrives en lovændring omhandlende tilkendelse af ressourceforløb. Lovændringen betyder, at der skal være en realistisk forventning om, at borgeren reelt kan drage nytte af indsatsen og derved udvikle sin arbejdsevne. Dette skal sikre, at der ikke tilkendes ressourceforløb blot for at opfylde dokumentkravet i forbindelse med førtidspension.

Førtidspension

For førtidspension forventes et mindreforbrug på 10,7 mio. kr., fordelt med 7,4 mio. kr. på førtidspension tilkendt efter den 1/7-14 og 3,3 mio. kr. på førtidspension tilkendt før den 1/7-14. Forskellen er, at kommunen modtager varighedsbestemt statsrefusion for førtidspensioner tilkendt efter den 1/7-14, mens de ældre ordninger afregnes med fast (højere) procentrefusion. Nettoudgiften til de nye førtidspensioner er derfor højere.

Førtidspension	Antal fuldtidspersoner		
	2017	Budget 2018*	Jan - sep 2018
Næstved	3.467	3.146	3.410

Førtidspension	Antal fuldtidspersoner		Ændring	
	Sep 2017	Sep 2018	Antal	Procent
Hele landet	207.507	203.895	-3.612	-2%
Næstved	3.447	3.399	-48	-1%

Kilde: Jobindsats.dk

*Ved budgetlægning medtages kun de førtidspensioner, som udgør en nettoudgift for kommunen. Det betyder, at førtidspensioner, som er 100% statsfinansierede, ikke er medtaget i dette tal og det er derfor væsentligt lavere.

For førtidspension hænger mindreforbruget sammen med, at der i sidste halvår af 2017 var færre tilkendelser end budgetterede samt en del flere afgange, hvilket betyder, at niveauet i 2018 ligger under det budgetterede. Budget 2018 er udarbejdet ud fra en forudsætning om 16 tilkendelser i gennemsnit om måneden. I 2018 er der til og med september tilkendt 138 førtidspensioner, svarende til 15,3 om måneden. Det er derfor primært årets "startniveau" der er under det budgetterede. Derudover fortsætter den positive udvikling i forhold til nettoindtægterne for de mellemkommunale refusioner. Her er budgetteret med 11,6 mio. kr. og indtægten ligger pr. 1. oktober på 12,2 mio. kr. Dette skyldes særlige analyser af indtægtsmulighederne på området.

Endvidere kan der tilføjes følgende:

- ❖ *Andel af befolkningen som får tilkendt førtidspension*
  - I 8 ud af de seneste 12 måneder har vi tilkendt flere førtidspensioner end landet (baseret på befolkningstal for 2017 og 2018)
  - I 7 ud af de seneste 12 måneder har vi tilkendt flere førtidspensioner end regionen (baseret på befolkningstal for 2017 og 2018)

- ❖ *Udvikling i andelen af førtidspensionister ift. befolkningen*
  - I de seneste 12 måneder har vores andel af førtidspensionister ift. befolkningen været større end landets

- ❖ *Udvikling i andelen af førtidspensionister ift. arbejdsstyrken*
  - I de seneste 12 måneder har vores andel af førtidspensionister ift. arbejdsstyrken været større end landets

Jobafklaringsforløb

For jobafklaringsforløb forventes et merforbrug på 4,6 mio. kr.

Jobafklaringsforløb	Antal fuldtidspersoner		
	2017	Budget 2018	Jan - sep 2018
Næstved	382	340	386

Jobafklaringsforløb	Antal fuldtidspersoner		Ændring	
	Sep 2017	Sep 2018	Antal	Procent
Hele landet	19.321	19.023	-298	-2%
Næstved	378	359	-19	-5%

Kilde: Jobindsats.dk

For jobafklaringsforløb hænger merforbruget sammen med udviklingen i antallet af ydelsesmodtagere. Niveauet lå en del højere i starten af 2018 end samme periode i 2017. Igennem foråret og sommeren 2018 er antallet dog kommet ned på samme niveau som i tilsvarende periode i 2017 og derved også nærmere det budgetterede niveau.

Området er et opmærksomhedspunkt for Center for Arbejdsmarked, og udviklingen i antallet af borgere i jobafklaringsforløb skal vurderes i relation til beslægtede ydelser som sygedagpenge og kontanthjælp mv.

Ledighedsydelse

For ledighedsydelse forventes et merforbrug på 3,8 mio. kr.

Ledighedsydelse	Antal fuldtidspersoner		
	2017	Budget 2018	Jan - sep 2018
Næstved	265	260	272

Ledighedsydelse	Antal fuldtidspersoner		Ændring	
	Sep 2017	Sep 2018	Antal	Procent
Hele landet	14.753	14.661	-92	-1%
Næstved	268	242	-26	-10%

Kilde: Jobindsats.dk

For ledighedsydelse hænger merforbruget sammen med udviklingen i antallet af ydelsesmodtagere. Generelt har udviklingen været positiv gennem 2018 og nærmer sig derfor nu mere det budgetterede niveau. Faldet i antallet af ledighedsydelsesmodtagere skyldes primært en stigning i antal borgere i fleksjob (se mere herom under fleksjob).

Området er et opmærksomhedspunkt for Center for Arbejdsmarked, og udviklingen i antallet af ledighedsydelsesmodtagere skal vurderes i relation til antallet i fleksjob.

Fleksjob

For fleksjob forventes et merforbrug på 3,7 mio. kr.

Fleksjob	Antal fuldtidspersoner		
	2017	Budget 2018	Jan - sep 2018
Næstved	1.048	1.030	1.121

Fleksjob	Antal fuldtidspersoner		Ændring	
	Sep 2017	Sep 2018	Antal	Procent
Hele landet	69.506	75.049	5.543	8%
Næstved	1.051	1.172	121	12%

Kilde: Jobindsats.dk

For fleksjob hænger merforbruget sammen med udviklingen i antallet af borgere i ordningen. Tidligere har der generelt været en stigning i antallet af fleksjobvisiterede, mens antallet af fleksjob har været stagnerende. Det har betydet en stigning i udgifterne til ledighedsydelse. I 2018 har der dog været en positiv udvikling i antallet af ledige fleksjobbere, som opnår beskæftigelse.

Forsikrede ledige

For forsikrede ledige (A-dagpenge) forventes et mindreforbrug på 1,8 mio. kr.

Det skønnede årsresultat er væsentligt forbedret på området siden sidste budgetkontrol.

Det har i 2018 været meget vanskeligt at forudsige forventningerne til forbruget. Antallet af ydelsesmodtagere har svinget meget fra de første tre måneder, hvor antallet var væsentligt højere end budgetteret, og til nu, hvor antallet er faldet til et væsentligt lavere niveau end forudsat i budgettet. Dette har medført udsving i skønnene ved budgetkontrollerne, hvor der pr. 1. april var et forventet merforbrug på 3,7 mio. kr. og pr. 1. juni et forventet merforbrug på 10,3 mio. kr.

De store udsving for 2018 er illustreret i nedenstående tabel og skal ses i forhold til budgetforudsætninger på 1.030 fuldtidspersoner.

	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Sept.
2018	1.284	1.254	1.227	1.025	987	934	890	913	908

Kilde: Jobindsats.dk

Endvidere kan det anføres, at den store efterspørgsel på arbejdskraft har skabt jobåbninger for ledige i Næstved. Center For Arbejdsmarked har, i samarbejdet med ledige borgere, fokuseret på den kortest mulige vej til job. Der har i perioden særligt været fokus på at sikre jobmatch gennem målrettet samtalekoncept samt særligt tilrettelagte forløb, der fokuserer på det gode CV, kvalitet i jobsøgningen samt kortere opkvalificering gennem 6 ugers jobrettede kurser.

På beskæftigelsesindsatsen for forsikrede ledige er der ligeledes et forventet mindreforbrug på 1,8 mio. kr. For hele det forsikrede område (der finansieres via beskæftigelsestilskud) skønnes der dermed at samlet mindreforbrug på 3,6 mio. kr. i 2018.

Aktivering

For aktiveringsområdet forventes et samlet mindreforbrug på 9,4 mio. kr. Udgifterne på dette område omfatter, udover indsatser i Center for Arbejdsmarked, også en selvforvaltningsaftale med Næstved Ressourcecenter (NRC). NRC forventer et mindreforbrug på 0,8 mio. kr., mens der for det øvrige område forventes et mindreforbrug på 8,6 mio. kr.

Det samlede årsresultat for området er vanskeligt at skønne. Det skyldes bl.a. statsrefusionerne, som først kan beregnes endeligt, når det ved årets slutning er muligt at opgøre andelen af gennemførte aktivitetsforløb, der herefter kan opgøres i forhold til rådighedsbeløb (beregnet pba. antal helårspersoner).

Folketinget har haft fokus på området, hvilket har resulteret i "Forenkling af den økonomiske styring af beskæftigelsesindsatsen", som blev vedtaget i november 2017 samt "Aftale om forenkling af beskæftigelsesindsatsen", som forventes endelig lovgivet medio 2019. Dette betyder flere forandringer på området i 2019, herunder at der ikke længere vil kunne hjemtages statsrefusion (dog på visse ydelsesområder først fra den 1. juli 2019). Området vil fremover i stedet fuldt ud (under ét på landsplan) blive finansieret via budgetgarantien.

Allerede i 2016 blev der i Næstved Kommune igangsat tiltag vedr. beskæftigelsesindsatsen. Nogle af disse tiltag var:

- Etablering af NRC
- Skærpet tilsyn og styring af egne forløb i beskæftigelsesindsatsen
- Skærpet styring og forhandling med eksterne aktører
-

Disse tiltag for aktiveringsområdet, samt det generelt faldende niveau af ydelsesmodtagere, giver et fald i udgifterne til aktivering.

I nedenstående tabel er vist bruttoudgiften (ekskl. refusion) for driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats (funktion 05.90) i perioden 2016 til 2019 samt antallet af fuldtidsaktiverede.

Aktivering (1.000 kr.)	2016	2017	2018	2019
Korrigeret bruttobudget	76.064	76.873	78.562	70.784
Regnskab/forventet regnskab, brutto	81.214	72.465	66.550	
Antal fuldtidsaktiverede	1.180	1.136	939*	

Kilde: Budget, regnskab og Jobindsats.dk

*Antallet af fuldtidsaktiverede for 2018 er opgjort som et gennemsnit for januar-august.